

מסמך 150

מסמך 150

מסע ההטפה השלישי

בערב יום ראשון, ה-16 בינואר, שנת 29 לספירה, הגיעו אבנר ושליחיו של יוחנן אל בית צידה, ולמחרת היום הלכו לפגישה משותפת עם אנדראס ועם שליחיו של ישוע. אבנר ועמיתיו קבעו את המטה שלהם בחברון, ומשם נהגו לעלות אל בית צידה מדי תקופה לשם השתתפות במפגשים הללו.

בין הנושאים הרבים אשר נידונו בוועידה המשותפת הזו, היה גם הנוהג לסוך בשמנים מסוימים את החולים בשעה שנאמרו תפילות למען החלמתם. שוב ישוע סירב להשתתף בדיוניהם, או להביע את דעתו ביחס למסקנות אשר אליהן הם הגיעו. שליחיו של יוחנן נהגו תמיד לסוך את החולים ואת הסובלים בשמן, והם ביקשו להפוך את המנהג הזה למנהג אחיד בשתי הקבוצות, אך שליחיו של ישוע סירבו לקשור את עצמם בנוהג הזה.

ביום שלישי, ה-18 בינואר, התאספו העשרים-וארבעה בבית זבדיה אשר בבית צידה, ואליהם הצטרפו האוונגליסטים אשר צלחו את המבחן, כשבעים-וחמישה במספר, כהכנה ליציאה למסע ההטפה השלישי בגליל. המשימה השלישית הזו נמשך לאורך תקופה של כשבעה שבועות.

האוונגליסטים נשלחו החוצה בקבוצות של חמישה, ואילו ישוע והשנים-עשר הלכו יחדיו רוב הזמן, כאשר מעת לעת, ועל-פי הצורך, השליחים יצאו זוגות-זוגות להטביל מאמינים. לאורך תקופה שנמשכה כמעט שלושה שבועות, עבדו גם אבנר ועמיתיו בצמוד לקבוצת האוונגליסטים, ייעצו להם והטבילו מאמינים. הם ביקרו במגדל, טבריה, נצרת, ובכל הערים והכפרים המרכזיים במרכז ובדרום הגליל, בכל המקומות אשר בהם ביקרו קודם לכן, וכן במקומות רבים אחרים. הייתה זו הפעם האחרונה שבה הם בישרו בגליל, למעט בחלקיו הצפוניים.

1. סגל הנשים האוונגליסטיות

מכל הדברים הנועזים אשר עשה ישוע בימי חייו על-פני האדמה, המדהים מכולם היה הכרתו הפתאומית בערב ה-16 בינואר: "מחר אנחנו נמנה עשר נשים לשמש בעבודת סעד המלכות." בתחילת החופשה בת השבועיים, החופשה אשר במהלכה היו מתוכננים השליחים והאוונגליסטים להיעדר מבית צידה, ביקש ישוע מדוד לזמן את הוריו חזרה אל ביתו ולשלוח שליחים אשר יקראו אל בית צידה לעשר נשים מסורות אשר שימשו במנהלת המחנה ובמאהל בית החולים הקודם. כל הנשים האלה הקשיבו להנחיה אשר ניתנה לאוונגליסטים הצעירים, אך מעולם לא עלה על דעתן, או על דעת מוריהן, כי ישוע יעז להסמיך אותן ללמד את בשורת המלכות ולסעוד את החולים. עשר הנשים אשר ישוע בחר והסמיך היו: שושנה, בתו של החזן לשעבר של בית הכנסת בנצרת; יוחנה, אשת כנא, מנהל משק ביתו של הורדוס אנטיפס; אלישבע, בתו של יהודי עשיר מטבריה ומציפורי; מרתה, אחותם הבכורה של אנדראס ושל פטרוס; רחל, גיסתו של יהודה, האח בשר ודם של המאסטר; נסנטה, בתו של אלמן, הרופא הסורי. מילכה, דודנית של השליח תומאס; רות, בתו הבכורה של מתי לוי; סלקטה, בתו של קנטוריון רומי; וכן אגמן, אלמנה מדמשק. לאחר מכן הוסיף ישוע לקבוצה שתי נשים נוספות – מרים המגדלית, ורבקה, בתו של יוסף הרמתי.

ישוע הסמיך את הנשים האלה לייסד ארגון משלהן, והורה ליהודה להקצות עבורן כספים לשם רכישת ציוד ובהמות משא. העשר בחרו בשושנה לעמוד בראשן וביוחנה לשמש כגזברית. מכאן ואילך, הן השיגו לעצמן את המשאבים הנדרשים; ומעולם לא ביקשו עוד מיהודה לתמוך בהן.

באותם ימים, כאשר נאסר על נשים אפילו להיכנס אל האולם הראשי של בית הכנסת (הן היו מוגבלות לעזרת נשים), הן נדהמו כאשר הכירו בהן כמורות מוסמכות של בשורת המלכות החדשה. המשימה אשר הטיל עליהן ישוע בשעה שמינה אותן ללמד את הבשורה ולסעוד, היוותה הכרזת שחרור, אשר שחררה את כל הנשים מאותו יום ואילך, ולכל הזמנים העתידיים לבוא; לא עוד יתנשא הגבר מעל האישה ויחשיב אותה כנחותה ממנו מבחינה רוחנית. היה זה הלם אמיתי, אפילו עבור שנים-עשר השליחים. ואף-על-פי שהם שמעו את המאסטר אומר פעמים רבות כי "בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אֵין עוֹד לֹא עֲשִׂיר וְלֹא עֲנִי, אֵין עֶבֶד וְאֵין בֶּן-חֹרִין, אֵין זָכָר וְלֹא נְקֵבָה, כִּי אִם כּוֹלִם אֶחָד, בְּנֵי הָאֵל וּבְנוֹתָיו", הם נדהמו ממש, פשוטו כמשמעו, כאשר הוא הציע באופן רשמי להסמיך את עשר הנשים האלה כמורות דת, ואף להתיר להן להסתובב עמם. הפעולה הזו עוררה הדים בכל האזור, וציידה את אויביו של ישוע בתחמושת רבה, אך בכל מקום שבו נשים האמינו בבשורות הטובות, הן עמדו בעוז מאחורי אחיותיהן הנבחרות ולא הסתירו את תמיכתן בהכרה הזו במעמד האישה בעבודת הדת, אף אם זו איחרה לבוא. ואף כי מיד לאחר עזיבתו של המאסטר, המשיכו השליחים לתמוך בשחרור האישה ולהכיר בנשים כראוי להן, בדורות שבאו לאחר מכן חלה נסיגה אל המנהגים אשר מקדם. בראשית ימי הכנסייה הנוצרית כונו נשים מורות ונשים של כמורה בשם – *דיקאניות*, והן זכו להכרה כוללת. אך למרות העובדה שפאולוס הסכים לכל אלה בתיאוריה, מעולם הוא לא נקט בגישה הזו בעצמו, והתקשה לבצע את הדברים הללו הלכה למעשה.

2. העצירה במגדל

עת יצאה חבורת השליחים מבית צידה הנשים צעדו מאחור. בזמן המפגש הן תמיד ישבו יחדיו, כקבוצה, בחזית ולימין הדובר. יותר ויותר נשים החלו להאמין בבשורת המלכות, ומקרים מביכים רבים אירעו כאשר הן ביקשו לשוחח באופן אישי עם ישוע, או עם אחד מן השליחים. ואילו כעת, כל זה השתנה. כאשר אחת מן המאמינות ביקשה לראות את המאסטר, או להיוועד עם השליחים, היא הלכה אל שושנה, ומשם פנתה ישירות לשוחח עם המאסטר, או עם אחד משליחיו, בלוויית אחת משתים-עשרה האוונגליסטיות.

במגדל הוכחה לראשונה יעילותן של הנשים ומידת החוכמה של הבחירה בהן. אנדראס החמיר יחסית עם השליחים ביחס לעבודתם האישית עם נשים, ובייחוד עם בעלות האופי המפוקפק שבהן. כאשר הקבוצה נכנסה למגדל, עשר הנשים האוונגליסטיות היו חופשיות לבוא בשערי המקומות המפוקפקים ולבשר שם לכל שוכניהן את הבשורות הטובות. וכאשר נשים אלה ביקרו את הנשים החולות, הן יכלו לסעוד את אחיותיהן הנגועות מקרוב מאוד. כתוצאה מן הסעד של עשר הנשים האלה (אשר לאחר מכן נודעו כשתים-עשרה הנשים), הצטרפה למלכות מרים המגדלית. כתוצאה מרצף של אירועי מזל-ביש, וכפועל יוצא מיחס החברה המכובדת כלפי נשים אשר שגו כך, מצאה אישה זו את עצמה באחד מן המקומות המפוקפקים במגדל. היו אלה מרתה ורחל אשר הסבירו למרים בפשטות כי שערי המלכות פתוחים גם בפני אחת שכמותה. מרים האמינה לחדשות הטובות, ולמחרת היום הוטבלה על-ידי פטרוס.

מרים המגדלית הפכה ליעילה ביותר שבמורות הבשורה מבין שתים-עשרה האוונגליסטיות שבקבוצה. היא הוסמכה לשרת כך, יחד עם רבקה, ביודפת, ארבעה שבועות לערך אחרי שהומרה. במשך שארית חייו של ישוע על-פני האדמה, פעלו מרים ורבקה, יחד עם שאר חברות הקבוצה, בנאמנות וביעילות על-מנת להאיר את הדרך לאחיותיהן הנדכאות ולרומם אותן; וכאשר התחוללה הסצנה האחרונה, הטראגית, בחייו של ישוע, אף-על-פי שכל השליחים, למעט אחד, נסו על נפשם, כל הנשים האלה היו נוכחות, ואף לא אחת מהן בגדה בו או נטשה אותו.

3. שבת בטבריה

במצוות ישוע הפקיד אנדראס את תפילת השבת של החבורה בידי הנשים. כמובן שמהסיבה הזאת הם לא יכלו לערוך אותה בבית הכנסת החדש. הנשים בחרו את יוחנה להוביל את האירוע, והמפגש נערך בחדר האוכל של הארמון החדש של הורדוס. הורדוס עצמו שהה במשכנו ביוליאס, בפראה. יוחנה קראה בתורה על עבודתן של הנשים בדת ישראל, והזכירה את מרים, דבורה, אסתר ואחרות.

מאוחר באותו ערב הרצה ישוע בפני כלל הקבוצה את הרצאתו הבלתי-נשכחת על "קסמים ואמונות טפלות." באותם ימים האמינו כי ההופעה בשמים של כוכב זוהר חדש לכאורה, סימלה את הולדתו של אדם גדול על-פני האדמה. מכיוון שכוכב כזה נצפה לאחרונה, שאל אנדראס את ישוע אם יש אמת באמונות האלה. בתשובתו הארוכה של המאסטר לשאלתו של אנדראס הוא דן ביסודיות בכלל הנושא של אמונותיו הטפלות של האדם. וכך ניתן לסכם, במונחים של היום, את אשר אמר ישוע באותו מפגש:

1. נתיבי הכוכבים אינם קשורים כהוא זה למאורעות בחיי האדם על-פני האדמה. האסטרונמיה הינה עיסוק מדעי ראוי, אך האסטרולוגיה הינה אסופת אמונות טפלות, ואין לה מקום בבשורת המלכות.

2. בחינת אבריה הפנימיים של חיה אשר הומתה לפני זמן מה, איננה יכולה לגלות דבר בנוגע למזג האוויר, למאורעות העתיד, או למה שיקרה בחיי האדם.

3. רוחות המתים אינן שבות על-מנת לתקשר עם בני משפחותיהם החיים, או עם מי שהיו לפנים חבריהם ועדיין מצויים בין החיים.

4. לקמעות ולחפצים קדושים אין כל יכולת לרפא מחלות, למנוע אסונות, או להשפיע על רוחות רעות; האמונה כי בשיטות חומריות שכאלה יש השפעה על עולם הרוח איננה אלא אמונה טפלה מן המעלה הראשונה.

5. אף-על-פי שניתן להשתמש בהגרלות כדי ליישב מחלוקות פעוטות, אין בהן בכדי לגלות את רצון האל. תוצאות אלה הן עניין טהור של מזל חומרי בלבד. הדרכים היחידות להתייחד עם עולם הרוח כוללות את מתת הרוח של האנושות, רוחו השוכנת של האב, יחד עם הרוח השוטפת וגואה של הבן ועם השפעתה של הרוח האינסופית, אשר נוכחת בכל בעת ובעונה אחת.

6. חיזוי העתיד, כישוף ומעשי כשפים אינם אלא אמונות טפלות של אנשים בורים, וכך גם אשליות הקסם. האמונה במספרי קסם, סימנים למזל טוב ואותות למזל רע, אינם אלא אמונה טפלה בלתי-מבוססת.

7. פירוש חלומות הינו בעיקרו מערכת בלתי-מבוססת של אמונה טפלה ושל השערות פנטסטיות. אין שום דבר משותף לבשורת המלכות ולכוהניה מגידי העתידות של הדת הפרימיטיבית.

8. הרוחות הטובות והרעות אינן יכולות לשכון בסמלים חומריים עשויים חמר, עץ או מתכת; צלמים אינם יותר מהחומר אשר ממנו הם עשויים.

9. מנהגיהם של לוחשי הלחשים, המכשפים, הקוסמים ומחוללי הכשפים, מקורם באמונותיהם הטפלות של המצרים, האשורים, הבבלים והכנענים הקדומים. אין שום תוחלת לקמעות ולכל

מסמך 150

הלחשים למיניהם, ואין להם שום יכולת ליזכות בחסדן של הרוחות הטובות, או לסלק את הרוחות הרעות-לכאורה.

10. הוא חשף והוקיע את אמונותיהם בלחשים, בהתנסויות קשות, בכישוף, בקללות, באותות, בשימוש בדוֹדָא ובכל צורותיה האחרות, הבורות והמשעבדות, של האמונה הטפלה.

4. שליחת השליחים זוגות-זוגות

למחרת בערב, לאחר שישוע קיבץ יחדיו את שנים-עשר השליחים, את שליחיו של יוחנן ואת סגל הנשים החדש אשר זה עתה הוסמך, הוא אמר: "הן הקציר רב והפִּעָלִים מְעֻטִּים. לכן, התחננו אל אֲדוֹן הַקִּצִּיר וְיִשְׁלַח פְּעָלִים לְקִצְרוֹ. בעוד שאני אשאר כאן לנחם ולהכשיר את המורים הצעירים, זוגות-זוגות אשלח אתכם, הוותיקים יותר, למען תעברו מהר ברחבי הגליל ותבשרו את בשורת המלכות, כל עוד הדבר ניתן והשקט שורר." ואז הוא חילק את השליחים לזוגות, כפי שרצה שייצאו אל משימתם: אנדראס ופטרוס, יעקב ויוחנן זבדיה, פיליפוס ונתנאל, תומאס ומתי, יעקב ויהודה חלפי, שמעון הקנאי ויהודה איש-קריות.

ישוע קבע תאריך למפגש של השנים-עשר בנצרת, ובהיפרדו מהם אמר: "בְּמִשְׁמַחַת זוֹ אֶל תֵּלְכוּ אֶל דֶּרֶךְ הַגּוֹיִים, וְאַל תִּבְּאוּ אֶל עִיר הַשּׁוֹמְרוֹנִים, אֲלָא לְכוּ אֶל הַצֶּאֱן הַאֲבֹדוֹת אֲשֶׁר לְבֵית יִשְׂרָאֵל. וּבְלִכְתְּכֶם קְרָאוּ לְאִמּוֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם קְרִיבָה לָבוֹא, וְהוֹדִיעוּ עַל הָאֵמֶת הַגּוֹאֶלֶת, כִּי הָאֵדָם בֶּן הָאֵל הוּא. זָכְרוּ כִּי אֵין תִּלְמִיד נִעְלָה עַל רַבּוֹ וְאֵין עֶבֶד נִעְלָה עַל אֲדוֹנָיו. דִּין לְתִלְמִיד לְהִיטֵב כְּרֵבּוֹ וְלִעֲבֹד לְהִיטֵב כְּאֲדוֹנָיו. אִם לְבַעַל הַבַּיִת קְרָאוּ בְּעַל-זְבוּל, אִף כִּי לְאִנְשֵׁי בֵיתוֹ! עַל כֵּן, לֹא תִירָאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי אֵין דִּבְרַת מִכְסָּה אֲשֶׁר לֹא יִגְלֶה, וְאֵין נִעְלָם אֲשֶׁר לֹא יוֹדֵעַ. אֵת אֲשֶׁר אָנִי לָכֶם בְּחֹשֶׁךְ, לְכוּ וְדַבְּרוּ בְּאוֹר, וְאֵת אֲשֶׁר יִלְחֹשׁ לְאֻזְנֵיכֶם, הַשְׁמִיעוּ מֵעַל הַגְּגוֹת. וְאַל תִּירָאוּ מִן הַהוֹרְגִים אֵת הַגּוֹף, וְאֵת הַנֶּפֶשׁ לֹא יוּכְלוּ לְהָרֵג; כִּי אִם תִּירָאוּ אֵת אֲשֶׁר יוּכַל לְקַיֵּם אֵת הַגּוֹף גַּם לְגַאֲוֹל אֵת הַנֶּפֶשׁ.

"הֲלֹא יִמְכְּרוּ שְׁנֵי דְרוֹרִים בְּפֶרוֹטָה? אֹמֵר אֲנִי לָכֶם כִּי אֵין אַחַת מֵהֶן נִשְׁכַּחַת לִפְנֵי הָאֱלֹהִים. הֲלֹא תִדְעוּ גַם שְׁעָרוֹת רֹאשְׁכֶם נִמְנוֹת אַחַת לְאַחַת? לָכֵן אֵל תִּירָאוּ, וְיִקְרָתֶם מִצִּפּוֹרִים רַבּוֹת. אֵל תִּתְבַּיִּשוּ בְּתוֹרָתִי; לְכוּ וְהִטִּפוּ לְשִׁלּוֹם וּלְרִצּוֹן טוֹב, אִף אֵל תִּשְׁלּוּ אֶת עֲצַמְכֶם – לֹא תִמִּיד הַדְּבַר יַעֲבֹר שְׁלֹום. בֹּאתִי לְהִטִּיל שְׁלֹום עַל הָאָרֶץ, אֲךָ כֹּאשֶׁר יִדְחוּ אֶת מִתְנִיתִי, הַתּוֹצֵאָה תֵּהָא פִּירוֹד וְסַעֲרָה. שְׁלֹום שֶׁל אִמֶּת יִשְׁכּוֹן רַק בְּבֵית שְׁבוּ כָל בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה מִקְבָּלִים אֶת בִּשּׁוּרַת הַמַּלְכוּת; אֲךָ כֹּאשֶׁר חִלַּק מִבְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה יָבוֹא בְּשַׁעֲרֵי הַמַּלְכוּת, וְאִילוּ הַחֶלֶק הָאֲחֵר יִדְחָה אֶת הַבִּשּׁוּרָה, כִּי אִזּוּ פִּירוֹד שְׁכָזָה עֲלוּל לִגְרוֹם אֲךָ לְצַעַר וּלִיגוֹן. הַשְׁתַּדְּלוּ לִפְעוֹל בְּכַדִּי לְהַצִּיל אֶת כָּל בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה, לְמַעַן לֹא יִשְׁנָאוּ אוֹתוֹ בְּנֵי בֵיתוֹ שֶׁל אָדָם. אֲךָ לְאַחַר שְׁעִשִּׁיתֶם כֹּכֵל יוּכַלְתֶּם לְמַעַן כָּל בֶּן מִשְׁפָּחָה, אֹמֵר לָכֶם כִּי הָאֵהָב אֶת אֲבִיו וְאֶת אִמּוֹ יוֹתֵר מִן הַבִּשּׁוּרָה הַזֹּאת אֵינוֹ רָאוּי לְמַלְכוּת."

ולאחר שהשנים-עשר שמעו את המילים האלה, הם התכוננו לצאת. והם לא נפגשו שוב עד בוא זמן המפגש עם ישוע בנצרת, לפי מה שקבע המאסטר עם שאר התלמידים.

5. מה עלי לעשות בכדי להיגאל?

ערב אחד, בשוֹנֵם, לאחר ששליחיו של יוחנן שבו אל חברון ולאחר ששליחיו של ישוע נשלחו זוגות-זוגות, בשעה שהמאסטר לימד קבוצה של שנים-עשר אוונגליסטים צעירים אשר פעלו תחת הנחיתו של יעקב, יחד עם שתי-עשרה הנשים, שאלה רחל את ישוע את השאלה הבאה: "מֵאִסְטֵר, מֵה נַעֲנֶה לְנָשִׁים אֲשֶׁר שׂוֹאֲלוֹת אוֹתָנוּ 'מֵה עָלִי לַעֲשׂוֹת בְּכַדִּי לְהִיגָאֵל'?" כאשר שמע ישוע את השאלה, הוא ענה:

מסמך 150

"כאשר גברים ונשים שואלים אתכם מה עליהם לעשות בכדי להיגאל, עליכם לענות: האמינו בבשרות המלכות; קבלו את מחילת האל. הכירו באמונה את רוחו של האל השוכנת בכם, זו אשר קבלתה הופכת אתכם לבני האל. האם לא קראתם בתורה ככתוב, 'אך ביהוה לי אִמֶר, צִדְקוֹת וְעוֹ. וְכֵן, אֶת שֶׁהָאֵל אֹמֵר, 'קִרְבֵּן צִדְקִי יֵצֵא יִשְׁעִי, וְזֶרְעִי עִמָּי' וְשִׁפְטוֹ. 'תִּגְלֵן נִפְשִׁי בְּאֱלֹהִי, כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְּגָדֵי יִשְׁעִי, מִעִיל צִדְקָה יֵעֲטֵנִי.' האם לא קראתם את שאומר האב אשר שמו 'אֶשֶׁר יִקְרָא, יְהוָה צִדְקָנוּ.' הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצָּאִים שֶׁל הַצִּדְקוֹת-עֲצֻמִּית, וְהִלְבֵּשׁ בְּנֵי מַחְלָצוֹת צִדְקָת-אֱלֹהִים וְגֵאוֹלָתָא עַד. לְנֹצֵחַ נִכּוֹן הוּא כִּי, 'צִדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה.' הַכְּנִיסָה אֶל מַלְכוּת הָאֵב חוֹפְשִׁית הִיא לְגִמְרִי, אֲךְ הַקְדָּמָה – הַצְמִיחָה בְּחֶסֶד – הַכְרָחִית עַל-מִנְתָּ לְהִישָׁאֵר בָּהּ.

"גאולה הינה מתת האב והיא מתגלה בבניו. אם תקבלו באמונה, תהפכו לשותפים לטבע האלוהי, תהיו לבן או לבת האל. באמונה תצדקו; באמונה תיגאלו; ובאותה אמונה ממש תתקדמו לנצח בדרכי הקדמה והשלמות האלוהיות. באמונה הצטדק אברהם ונגלו לו דרכי הגאולה בדמות תורת מלכי-צדק. לכל אורך הדורות, הייתה זו אותה האמונה אשר הצילה את בני האדם, אך כעת בא בן מעם האב, על-מנת להפוך את הגאולה לאמיתית יותר ולמקובלת יותר."

שמחה גדולה פרצה בקרב מאזיניו של ישוע כאשר סיים את לשאת דברי החסד האלה, ובימים שלאחר מכן המשיכו כולם לבשר את בשורת המלכות בעוצמה חדשה, ובחיות ובהתלהבות מחודשות. ויותר מכל שמחו הנשים לדעת כי גם הן נכללו בתוכניות ייסוד המלכות על-פני האדמה.

לסיכום דבריו אמר ישוע: "לא תוכלו לקנות גאולה; ולא תוכלו להרוויח את הצדיקות. גאולה הינה מתת האל, וצדיקות הינה הפרי הטבעי של חיים אשר נולדו מן הרוח של היות בן במלכות. אינכם נגאלים מפאת שחייתם חיי צדיקות; כי אם, אתם חיים חיי צדיקות משום שכבר נגאלתם, כבר הכרתם במתת האל של היותכם בנים, ובשירות במלכות כתענוג העילאי של החיים עלי אדמות. אדם המאמין בבשורה הזו, אשר הינה התגלות טובו של האל, יוכל להתחרט מרצונו שלו על כל חטאיו הידועים. ההכרה בכך שהוא בן איננה עולה בקנה אחד עם התשוקה לחטוא. המאמינים במלכות רעבים הם לצדיקות וצמאים הם לשלמות אלוהית."

6. שיעורי הערב

בדיוני הערב שוחח ישוע על אודות נושאים רבים. עד לסיום המסע – ובטרם המועד שבו כולם חזרו לנצרת – הוא דן ב"אהבת האל", "חלומות וחזיונות", "הרוע", "ענוה וצנעה", "אומץ ונאמנות", "מוסיקה וסגידה", "שירות וציות", "גאווה והתיימרות", "סליחה הקשורה בחרטה", "שלום ושלמות", "דברי בלע וקנאה", "רוע, חטא ופיתוי", "ספק וחוסר-אמונה", "חוכמה וסגידה". היעדרם של השליחים הוותיקים עודד את קבוצות הגברים והנשים הצעירים יותר האלה לדון ביתר-חופשיות בנושאים הללו עם המאסטר.

לאחר שבילה יומיים או שלושה עם קבוצה אחת בת שנים-עשר אוונגליסטים, עבר ישוע והצטרף לקבוצה אחרת. שליחיו של דוד עדכנו אותו על תנועות הקבוצות ועל מיקומן. בשל העובדה שהיה זה מסען הראשון של הנשים, הן נותרו רוב הזמן עם ישוע. שירות ההודעות אפשר לכל אחת מן הקבוצות להתעדכן באופן מלא באשר להתקדמות המסע, וקבלת החדשות אשר הגיעו מן הקבוצות האחרות היוותה תמיד מקור עידוד עבור העוסקים במלאכה בקבוצות השונות הפזורות באזור.

בטרם נפרדו, סוכם כי שנים-עשר השליחים, האוונגליסטים וסגל הנשים, יתאספו בנצרת ביום שישי, ה-4 במרץ, ושם יפגשו עם המאסטר. בהתאם לכך, בסביבות הזמן המיועד, החלו כל קבוצות השליחים והאוונגליסטים לנוע אל עבר נצרת מכל חלקי מרכז הגליל ודרומו. עד לשעות אחר-הצהריים המוקדמות הגיעו אנדראס ופטרוס, אשר היו האחרונים להגיע למחנה שהוקם על-

מסמך 150

ידי ראשוני המגיעים ומוקם בגבעות שמצפון לעיר. והייתה זו הפעם הראשונה שבה ישוע ביקר
בנצרת מאז החל בעבודתו הציבורית.

7. השהייה בנצרת

באותו יום שישי אחרי הצהריים, צעד ישוע ברחבי נצרת, ובמידה רבה לא הבחינו בו ולא הכירו אותו. הוא חלף ליד בית ילדותו וליד הנגרייה, ובילה מחצית השעה על הגבעה שכל-כך אהב בנערותו. למן היום שבו הוטבל על-ידי יוחנן בנהר הירדן לא שטפו את נשמתו של בן האדם רגשות אנושיים רבים כל-כך. עת ירד מן הגבעה, הוא שמע את קולה המוכר של החצוצרה המבשרת את שקיעת החמה, קול אשר שמע פעמים כה רבות כנער אשר גדל בנצרת. לפני ששב למחנה, חלף ליד בית הכנסת שבו למד את לימודיו ובדעתו צפו ועלו זיכרונות רבים מימי ילדותו. מוקדם יותר באותו יום שלח ישוע את תומאס לתאם עם רב בית הכנסת, כדי שיוכל לשאת דברים בתפילת הבוקר של אותה שבת.

תושבי נצרת מעולם לא נודעו באדיקותם ובצדקתם. בחלוף השנים, הלך הכפר והזדהם באמות המוסר הנמוכות של ציפורי השכנה. במהלך נערותו של ישוע ובשנותיו כאדם צעיר, נחלקו תושבי הכפר בדעתם עליו; המעבר שלו לכפר נחום עורר תרעומת רבה. ואף כי תושבי נצרת שמעו רבות על מעשיו של הנגר שלהם משכבר הימים, הם נעלבו על כך שהוא מעולם לא כלל את כפר מולדתו במסעות ההטפה הקודמים שלו. הם אכן שמעו על הפרסום אשר זכה לו ישוע, אך מרבית התושבים כעסו על כך שלא חולל את מעשיו המופלאים בעיר בחרותו. במשך חודשים תושבי נצרת דיברו רבות על אודות ישוע, אך, ככלל, דעתם לא נטתה לטובתו.

וכך מצא המאסטר את עצמו זוכה לא לקבלת פנים אוהבת, אלא ליחס עוין וביקורתי עד-מאוד. אבל זה לא היה הכול. אויביו, אשר ידעו כי הוא עתיד לבלות את השבת בנצרת, ושיערו כי הוא מתכנן לשאת דברים בבית הכנסת, שכרו בריונים גסים רבים בכדי להציק לו ולגרום לצרות בכל דרך אפשרית.

מרבית חבריו הוותיקים של ישוע, ובהם החזן המורה אשר אהב אותו בצעירותו, הלכו לעולמם זה מכבר, או עזבו את נצרת, והדור הצעיר יותר התמרמר קשות על הפרסום שלו זכה וקינא בו. הם לא זכרו את מסירותו למשפחתו בנערותו, והם ביקרו אותו במרירות על כך שלא ביקר את אחיו, וכן את אחיותיו הנשואות, אשר התגוררו בנצרת. גם גישת בני משפחתו של ישוע כלפיו תרמה להתגברות הטינה אשר חשו התושבים. האדוקים שבין היהודים אף התיימרו לבקר את ישוע משום שהוא צעד מהר מדי אל בית הכנסת בדרך לתפילת הבוקר של אותה השבת.

8. תפילת השבת

יום השבת הזה היה יום יפהפה, ונצרת כולה, חברים כמו אויבים, התכנסו על-מנת לשמוע את התושב לשעבר של העיר נושא דברים בבית הכנסת. רבים מחבורת השליחים נותרו מחוץ לבית הכנסת; לא היה מקום לכל מי שבא לשמוע אותו. עוד כשהיה איש צעיר, נשא ישוע דברים לעיתים קרובות בבית התפילה הזה, ובבוקר הזה, כאשר מסר רב בית הכנסת לידיו את מגילת כתבי הקודש על-מנת שיקרא את השיעור, נדמה כי איש מן הנוכחים לא זכר כי היה זה בדיוק אותו כתב יד שהוא עצמו העניק לבית הכנסת.

התפילה באותו יום התנהלה ממש כפי שנעשה הדבר בזמן שישוע היה עוד נער. הוא עלה אל דוכן הנואמים יחד עם רב בית הכנסת, והתפילה החלה בקריאת שתי הברכות הבאות: "ברוך אתה ה', אלוהינו מלך העולם, יוצר אור ובורא חשך. עושה שלום ובורא את הכל; המאיר לארץ

מסמך 150

ולדורים עליה ברחמים. ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. תתברך ה' אלוהינו על כל שבח מעשי ידך ועל מאורי אור שיצרת המה יפארוך, סלה. ברוך אתה ה', יוצר המאורות."

לאחר השתוות בת רגע, הם המשיכו והתפללו: "אהבת עולם אהבתנו ה' אלוהינו. תמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו. אבינו מלכנו בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדמו חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם. כן תחננו אבינו אב הרחמן. רחם נא עלינו ותן בלבנו בינה להבין. והאר עינינו בתורתך. ודבק לבנו במצוותיך. ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך. לא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד. כי אל פועל ישועות אתה, ובנו בחרת מכל עם ולשון. וקרבתנו באמת לשמך הגדול – סלה – באהבה להודות לך וליחדך. ברוך אתה ה' הבוחר בעמו ישראל באהבה."

ואז קראה הקהילה את קריאת "שמע", היא הצהרת האמונה היהודית. קריאה זו כוללת ציטוט של מספר פסוקים מן התורה המעידים על התכוונותם של המאמינים ליטול על עצמם עול מלכות שמים, ואף את עול המצוות ביום ובלילה.

ואז נאמרה התפילה השלישית: "אמת שאתה הוא ה' אלוהינו ואלוהי אבותינו; מלכנו מלך אבותינו; גואלנו גואל אבותינו. יוצרנו צור ישועתנו; פודנו ומצילנו מעולם. הוא שמך ואין לנו עוד אלוהים זולתך. שירה חדשה שבחו גאולים לשמך הגדול על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו: ה' ימלוך לעולם ועד. ברוך אתה ה', גאל ישראל."

רב בית הכנסת תפס אז את מקומו אל מול התיבה, או אל מול הארון שבו שמורים כתבי הקודש, והחל להתפלל את תשע-עשרה הברכות. ואולם, במקרים כמו היום, בהם היה רצוי לקצר את משך התפילה על-מנת שהאורח הנכבד יוכל לשאת דברים באריכות, נאמרו רק התפילה הראשונה והאחרונה. התפילה הראשונה הייתה: "ברוך אתה ה', אלוהינו ואלוהי אבותינו. אלוהי אברהם, אלוהי יצחק ואלוהי יעקב. האל הגדול הגיבור והנורא. קונה הכל וזוכר חסדי אבות. ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה. מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה ה' מגן אברהם."

ואז נאמרה התפילה האחרונה: "שלום רב על ישראל עמך תשים לעולם, כי אתה הוא מלך אדון לכל השלום. וטוב לברך כל עמך ישראל בכל עת ובכל שעה. ברוך אתה יהוה, המברך את עמו ישראל בשלום." הקהל לא התבונן ברב במשך התפילה. לאחר הברכות, הוא נשא תפילה לא רשמית אשר התאימה למאורע, וכאשר תמו כל אלו, הצטרפה הקהילה כולה באמירת אמן.

או אז ניגש החזן אל הארון, הוציא מגילה ומסר אותה לידי ישוע, על-מנת שיקרא את שיעור התורה. נהוג היה לקרוא לשבעה אנשים, שכל אחד מהם קרא לפחות שלושה פסוקים מן התורה, אך הפעם לא נהגו כך, וניתן לאורח לקרוא שיעור לבחירתו. ישוע עמד, נטל את המגילה והחל לקרוא מספר דברים: "כי המצוה הזאת, אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה הוא ממך, ולא רחקה הוא. לא בשמים הוא לאמר, מי יעלה לנו השמימה וייקחה לנו, וישמענו אתה, ונעשנה? ולא מעבר לים הוא, לאמר, מי יעבר לנו אל עבר הים וייקחה לנו, וישמענו אתה, ונעשנה? כי קרוב אליך הדבר מאד, בפיך ובלבבך לעשותו."

וכאשר סיים לקרוא מן התורה, פנה אל ספר ישעיהו והחל לקרוא: "רוח אדני יהוה עלי, יען משח אתי לבשר עניים. שלחני לחפש לנשברי-לב, לקרא לשבויים דרוך ולעוורים פקח-קוח, לשלח רצוצים חפשים לקרא שנת-רצון ליהוה."

אז סגר ישוע את הספר, ולאחר שמסר אותו לידי רב בית הכנסת, התיישב והחל לשאת דברים באוזני הקהל. הוא החל את דבריו במילים: "ביום הזה התממש הכתוב בפסוקים הללו." ואז דיבר ישוע במשך כמעט חמש-עשרה דקות על "בני ובנות האל". רבים מן הנוכחים היו מרוצים מן הדרשה, והתפלאו על חוכמתה ועל חינה.

בבית הכנסת היה נהוג שנושא הדרשה נשאר בתום התפילה הרשמית, כדי שהמעוניינים בכך יוכלו לשאול אותו שאלות. וכך, בבוקר יום השבת הזה ירד ישוע אל תוך הקהל אשר ניגש אליו לשאול שאלות. בתוך הקבוצה הזו היו יחידים רבים אשר דעתם נסערה והם חיפשו לעורר מהומה, ובשוליים הסתובבו האנשים המושחתים אשר נשכרו לגרום לישוע צרות. רבים מן השליחים ומן האוונגליסטים, אשר נותרו בחוץ, נדחקו כעת פנימה אל תוך בית הכנסת והבחינו עד מהרה בצרות המתרחשות. הם ביקשו להוביל את המאסטר הרחק משם, אך הוא סירב ללכת עמם.

9. הדחייה בנצרת

ישוע מצא את עצמו כשהוא מוקף בבית הכנסת בקהל גדול של אויבים, יחד עם מעטים מחסידיו, ובתשובה לשאלות הגסות ולהצקות המרושעות, העיר חצי בהומור: "כן, אני הוא בנו של יוסף; אני הוא הנגר, ואינני מופתע שאתם מזכירים לי את הפתגם, 'רופא, רפא את עצמך', וכי אתם דוחקים בי לעשות בנצרת את אשר שמעתם שעשיתי בכפר נחום; אך אני קורא לכם לזכור ולהעיד כי אפילו התורה מצהירה על כך ש'אין כבודו של נביא בעירו ובביתו'."

הם המשיכו להציק לו, הפנו אליו אצבע מאשימה ואמרו: "אתה חושב שאתה טוב מתושבי נצרת; התרחקת מאתנו, אך אחיך הוא עדיין פועל פשוט ואחיותיך חיות בקרבנו. אנחנו מכירים את אמך, מרים. איפה כולם היום? אנחנו שומעים עליך דברים גדולים, אך אנו שמים לבנו לכך שכשאתה חוזר, אתה לא מחולל כל נס." ענה להם ישוע: "אוהב אנוכי את תושבי העיר שבה גדלתי, והייתי שמח אילו כולכם הייתם באים בשערי מלכות שמים, אך נפלאות הן דרכי האל ולא לי לחרוץ דבר. החסד נעשה בתגובה לאמונה החיה של אלה אשר יקבלוהו."

ישוע היה מצליח להתנהל מול ההמון בטוב, והיה מרסן אפילו את האלימים ביותר מקרב אויביו, אלמלא טעות טאקטית של אחד משליחיו, שמעון הקנאי. שמעון, בסיועו של נחור, אחד מהאוונגליסטים הצעירים, אספו בינתיים קבוצה של חבריו הישנים של ישוע מקרב ההמון, והחלו להודיע בתקיפות לאויביו של המאסטר ללכת משם. זה מכבר לימד ישוע את השליחים כי "מענה רך ישיב חמה", אך חסידיו לא היו רגילים לראות את המורה האהוב, אשר לו הם קראו מרצונם "מאסטר", מקבל יחס מביש ולא-ראוי שכזה. זה היה יותר מדי עבורם, והם מצאו את עצמם נותנים ביטוי לתרעומת חזקה וזועמת. כל אלה גרמו רק לרוח האספסוף להתעורר בקרב הקבוצה הגסה והשפלה הזו. וכך, בהנהגת אלו אשר נשכרו לשם כך, תפסו הבריונים את ישוע, דחקו אותו אל מחוץ לבית הכנסת עד למצוק סמוך, שם חשבו להשליכו מטה אל מותו. אך ממש ברגע שהם עמדו להשליך אותו מהצוק ומטה, נפנה ישוע לפתע אל שוביו ושילב בשקט את ידיו. הוא לא אמר דבר, אך חבריו יותר מאשר נדהמו כאשר הוא החל לצעוד קדימה, וההמון פתח לו דרך ואפשר לו לצעוד ללא כל הפרעה.

ישוע, ושליחיו אחריו, המשיכו אל עבר המחנה, שם סופר הסיפור כולו. ובמצוות ישוע, הם החלו כבר באותו ערב בהכנות לקראת יציאתם חזרה אל כפר נחום. סיומו הסוער של מסע ההטפה השלישי גרם להתפכחות בקרב כל חסידיו של ישוע. הם החלו להבין את המשמעות של חלק מן הדברים אשר לימד; הם החלו להבין את העובדה כי המלכות תבוא רק באמצעות הרבה צער ואכזבות מרות רבות.

הם עזבו את נצרת ביום ראשון בבוקר, והלכו בדרכים שונות, עד שלבסוף נקבצו כולם בבית צידה בצהרי יום חמישי, ה-10 במרץ. הקבוצה אשר התאספה התפכחה, והפכה לקבוצת מטיפי בשורת אמת רצינית, שקולה ומפוכחת, ולא היו כחבורה נלהבת של צלבנים כובשים ומנצחים.